

From 5.1, 2, e 5.1, 2, e

Subject **FW: demonstreren in een station**

To 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl>

Date September 30, 2024 at 9:20:37 AM UTC

Van: 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl>

Verzonden: woensdag 8 november 2023 17:11

Aan: 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl>

Onderwerp: demonstreren in een station

Hi 5.1, 2, e

Onderstaande tekst komt uit de Memorie van Toelichting bij de Wom:

Wil er sprake zijn van een openbare plaats, dan moet aan verschillende criteria zijn voldaan. Allereerst is vereist dat de plaats «openstaat voor het publiek». Dat wil zeggen dat in beginsel een ieder vrij is om er te komen, te vertoeven en te gaan; dit houdt in dat het verblijf op die plaats niet door de gerechtigde aan een bepaald doel gebonden mag zijn. Dit sluit overigens niet uit, dat bepaalde activiteiten op de desbetreffende plaats verboden kunnen zijn. Dat de plaats «openstaat» betekent voorts, dat geen beletselen in de vorm van een meldingsplicht, de eis van een voorafgaand verlof, of de heffing van een toegangsprijs gelden voor het betreden van de plaats. Op grond van het vorenstaande kunnen bij voorbeeld stadions, postkantoren, warenhuizen, restaurants, musea, ziekenhuizen en kerken niet als «openbare plaatsen» worden aangemerkt.

Tweede criterium waaraan voldaan moet zijn is dat het openstaan van de plaats dient te zijn gebaseerd op bestemming of op vast gebruik. De term bestemming ziet op het karakter dat door de gerechtigde aan de plaats is gegeven, blijkens een besluit of blijkens de uit de inrichting van de plaats sprekende bedoeling. Een openbare plaats krachtens vast gebruik ontstaat, wanneer de plaats gedurende zekere tijd wordt gebruikt als had deze die bestemming, en de rechthebbende deze feitelijke toestand gedooft. Dat het openstaan van de plaats moet berusten op bestemming of vast gebruik in de hier bedoelde zin brengt mee dat een incidentele openstelling van een plaats door de rechthebbende voor gebruik door het publiek, bij voorbeeld voor een vergadering, de plaats nog niet tot een openbare plaats in de zin van deze wet maakt. Bij een dergelijke manifestatie zal veeleer sprake zijn van een «voor publiek toegankelijke vergadering op een niet openbare plaats», waarop artikel 8 betrekking heeft. Gaat men na, welke plaatsen als «openbare plaatsen» moeten worden aangemerkt, dan omvat dit begrip, zeer in het algemeen gesproken, de plaatsen «waar men komt en gaat». Allereerst valt hierbij te denken aan «de straat», «de weg» in de ruime zin des woords, dat wil zeggen de wegen die voor een ieder vrij toegankelijk zijn. Daarnaast omvat het begrip nog een aantal andere plaatsen die een met de weg vergelijkbare functie vervullen, en daarom als het «verlengde» van de weg kunnen worden aangemerkt. Als voorbeelden kunnen worden genoemd: openbare plantsoenen, speelweiden en parken, en de voor een ieder vrij toegankelijke gedeelten van overdekte passages, van winkelgalerijen, van stationshallen en van vliegvelden. Ook de voor een ieder vrij toegankelijke wateren - men denke aan waterwegen en recreatiepijpen - zullen veelal zijn aan te merken als openbare plaatsen.

Zoals net besproken: het deel van het station voor de poortjes, is dus openbare plaats in de zin van de Wom. Maar daarmee is nog niet de vraag beantwoord, hoe het eigendomsrecht van NS zich verhoudt tot het recht van betogen zoals vastgelegd in de Wom.

Kijkend naar de strafrechtelijke jurisprudentie dan blijkt daar uit dat een eigenaar van een gebouw of plaats een beroep kan doen op lokaalvredebreuk. De vraag is of dit eigendomsrecht ook kan worden uitgeoefend op een openbare plaats in de zin van de Wom. 5.2, 1

Uit de uitspraken over de demonstratieve acties in de RAI en het kantoor van KPMG blijkt het volgende: De eigenaar van een gebouw hoeft een demonstratie niet te dulden; ook niet als deze een vreedzaam karakter heeft. Hij kan aangifte doen en de politie kan optreden indien de demonstranten een vordering om het gebouw te verlaten niet opvolgen. Bij een vreedzaam protest, waarbij de eigenaar of gebruikers van het gebouw niet of nauwelijks worden gehinderd, er geen schade wordt aangericht en er geen openbare ordeverstoringen plaatsvinden, mag het politie-optreden in beginsel niet verder gaan dan ter bescherming van dat eigendomsrecht noodzakelijk is. Voor zover mogelijk moet het demonstratierecht worden beschermd door de actievoerders de mogelijkheid te bieden elders (buiten het gebouw) verder te demonstreren. Dan zou dus aldus Hof en HR moeten worden volstaan met het verwijderen van de demonstranten en het hun ontzeggen van de toegang tot het gebouw. 5.2, 1

Ik hoop dat ik je hiermee verder heb kunnen helpen?

Met vriendelijke groet,

5.1, 2, e

adviseur Openbare Orde en Veiligheid

Directie Openbare Orde en Veiligheid
Gemeente Amsterdam

E: 5.1, 2, e@amsterdam.nl

M: 5.1, 2, e